Ч. 181 Неділя 13 (25) Серпня 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Рух виборчий.

З Тернопільщини надіслано нам „Відозву до селян тернопільского округа“ більше менше слідуючого змісту:

„Братя Селяни! В тяжкий та горячий для робучого хлопа час звертаємось до Вас, Братя Селяни з отсим зазивом. Вибори до Сойму вже розписані! Прийдесь і нам, хлопам, вибрати чоловіка, котрийби заступав нас перед сьвітом, котрийби боронив нас і дбав про долю селян нашого округа, а тим самим, щоб був борцем за права руского хлопа та цілого руского народу! Всюда радять вже над тими надходячими виборами — лиш ми одні мовчимо; коло нас темно і глухо! Братя Селяни! Час нам прокинутись! Покажім сьвітови, що ми не „темні, дурні хлопи“, котрі сотворені лишень до плуга! Наш нарід „недозрілий“ кажуть декотрі: тож в нашій силі заявити що ми вже „дозрілі“ та що знаємо чим ми є і що нам ся належать! В тяжкій, кровавим потом зрошеній праці ціле жите нам сходить, даємо на податки, даємо рекрута, поносимо тягари державні — а чиж жиємо ми як люди живуть? Ні! Опухлі з голоду, зломані журбою і злиднями, обідрані, непросьвічені, вянемо в курних, запалих хатах. А коли нужда чорною бездонею стане нам перед очи — покидаємо рідний край і йдем за море долі шукати! Братя Селяни! Тепер при наближаючих ся виборах надходить пора, що бодай в части можемо зарадити лихови, бо від тих, котрих ми до Сойму висилаєм, в великій мірі залежить наша доля! В Соймі, бачите, ухвалюють нові або змінюють старі закони краєві, радять над всякими справами краєвими, повітовими і громадскими, а в загалі рішають о всім тім, що нам помочи або пошкодити може. Тож чи не важна річ кого ми від себе до того Сойму вишлемо? Зважившн все те, треба нам селянам цілого Тернопільского округа доконче численно з'їхатись та порадити ся над надходячими виборами.

„В тій власне справі звертаємо ся до Вас всіх, Братя Селяни Тернопільского округа, і запрошуємо на Передвиборчі збори, котрі відбудуть ся в Тернополи дня 28 серпня с. р. (в середу) о 2 гій годині пополудни з павільоні Нового Города на Сияковецкім зі слідуючим порядком дневним: 1) Теперішне положене селян в нашім повіті. — 2) Вибори до сойму і їх значінє для селян. — 3) Поставлене кандидата. — 4) Внесеня і інтерпеляциї.

„Сподіючи ся, що явитесь як найчисленнійше поздоровляємо Вас щирим серцем. Комітет передвиборчий: Роман Волинець, з Бірок. Павло Думка, з Купчинець. Павло Чорномаз, з Шляхтинець. Василь Гарматій, з Лучки. Валентий Левандовский, з Кутковець. Онуфрей Макогін, з Денисова. Стефан Абрагамовский, з Микулинець. Теодор Ремінник, з Стехніковець. Іван Білий, з Петрикова. Кароль Станіславчук, з Загробелі. Міхал Бейбак, з Сущина.

З Косівщини доносять до „Діла“ і „Галичанина“ що в Кутах старих завязав ся дня 18 с. м. передвиборчий комітет для повіта косівского. Серед дискусиї виринула кандидатура п. Щасного Дерфлера, директора банку християньского з Косова, але коли той заявив, що мандату не прийме, згоджено ся підпирати кандидатуру господаря Косми Лазоряка зі Старих Кут. В Косівщині стоять отже дві кандидатури: був. міністра п. Залеского зі сторони польскої і селяньска господаря Лазоряка зі сторони рускої. Якої „масти“ єсть ся послідна, годі знати. Не маємо тут на думці самого п. кандидата, але тих, що готові підпирати єго кандидатуру, а ставимо повисше питанє для того, бо як вже знаємо, москвофіли постановили всюди, де би не могли перепертн свого кандидата, голосувати на кандидата польского. Так готові они робити й в Косівщині. То само потверджує і допись з Косівщини в „Ділі“, де сказано: „Нігде правди діти — богато винні і партийні наші невзгодини. Кількох сьвященників-народовців працює тут і працює добре; — та що з того, коли вся проча „твердійша братия“ нічого не робить умисно (!) нічого не робить, бо — мовляв — мав би вийти до сойму народовець то красше най вже буде пан міністер. І з тих невзгодин виходить така погань, що аж соромно стає про се писати. Ог до чого ми дійшли!“ (Але мирити ся з тою поганею народовским політикам не було соромно!! — *Ред.*).

В Снятинщині стоять проти себе аж чотири кандидатури: дві рускі, о. Гаморака і др. Трильовского, польска п. Мойси і четверта, о котрій доносить Przegląd, о. Заревича. Якої барви ся послідна кандидатура, не знаємо сказати. Сторонники дра Трильовского скликують на завтра (25 с. м.) віче до Карлова.

В бучацкім окрузі виринула селяньска кандидатура, а кандидатом єсть Петро Пиворарчук, з польскої же сторони кандидують п. Цілецкого, властителя більшої посїлости в Порхові. Теперже оголошує якійсь п. Теодор Косарчук в „Галичанині“ в імени селяньского комітету, що позаяк селяньский кандидат з невідомої причини не бере ся енерґічно до діла, то предсідатель селяньского комітету склике

---

16)

БІДНИЙ МАРКИЛЬ.

Відзначена нагородою новеля Т. Комбого

(Переклад з французского).

(Дальше.)

Одної суботи, послідної в місяци, котрої виплачувало ся, закликали Маркиля до великої комнати в присподі. Феликс Пренель сидів коло свого бюрка і перечисляв купку талярів; перед ним лежала отверта книга контова.

— Маєш, що тобі належить ся — сказав він до Маркиля, приликавши єго ід собі. — Пятнайцять франків. Так? Видиш, що у мене нічого анї на волос не хибує! Що кому належить ся — та й згода!

— Спасибі — відповів Маркиль поволи, але видко було, що не дуже урадуваний дякував. — А тамті гроші?

— Які тамті? Хиба тобі не належить ся три талярн по пять франків в місяць?

— Але бо вам платять за кожду ніч по десять франків за моє гране!

Феликс Пренель не сподівав ся того, що той великий сновида стане так сьміло упоминати ся о своє і аж остовпів на хвильку.

— А тобі хто то казав? — відозвав ся він наконець.

— Всі люди кажуть!

— То певне Тереня тебе того навчила! — крикнув Феликс Пренель, котрий з гніву аж забув ся, що говорить.

— Ні! — відповів Маркиль. Я знаю, ґаздо, що ви менї кривду робите, але о вашій довці я би не посьмів того сказати.

— Так? Отже ти гадаєш, що я тобі кривду роблю? То й прочитай собі ще раз наш контракт!

При тім виймив він в четверо зложений папір із свого записника і розложив єго перед собою, а Маркиль зараз пізнав, що то той сам контракт.

— На, читай! Ти послідними часами дуже розуму набрав ся, то й ліпше зрозумієш як тогди, на що ти тут підписав ся.

Він показував пальцем на то місце, де стояло написане: „Згаданий попереду Маркиль Оверне не сьміє вікому, хто би то й не був, робити якої служби без позволеня свого ґазди Феликса Пренеля. Той визначить також і заплату, яка би єму за то припадала“.

— Отже після того, що тут написано — говорив він дальше — припадає менї й цілий зиск. Та й якого чорта тобі? Робиш в ночи, то спиш за то в день! А в сінокоси то менї хиба ще брати окремого паробка на твоє місце! Хиба то мене нічого не коштує? А я тобі ще й до того плачу, дістаєш добре їсти, а Тереня пильнує тебе як ока в голові. Ба, таки розпустила тебе; але я тому зроблю вже раз конець! Колись утомлений, то лягаєш спочивати — бігми, що й я би так хотів! А тобі ще й того за мало? Ну, добре паробче, то шукай собі иншої служби! Більше вже нічого не скажу!...

Такого кінця Маркиль вже не сподівав ся. Покинути хутір в черемшинї значило не видіти вже більше Терені! Він вхопив ся руками за хустку на шиї, бо як би єго щось душило, як би в нїм дух запирало.

Але Феликс Пренель певно не хотів би був, щоби єго сим разом взяли за слово!

— Але и за тим — відозвав ся він для того знову — щоби по доброму порозуміти ся. Длячого ти собі вбив в голову, що я тобі роблю кривду? Коли у тебе єсть золотий флєт, то й зовсім справедливо, щоби ти мав з него користь! Чому не даш менї насамперед виговорити? Я хотів як раз тобі сказати, що з кінцем слідуючого місяця вложу тобі до каси ощадности пятьдесять франків.

Маркиль міг би був єму відповісти, що він заробив єму вже більше як в четверо тілько, але коли мовчав, то був знак, що він ще не умів рахувати ся по купецки. А хоч би був й умів, то у него було то щастє, що жив з Теренею під одною стріхою а того не віддав би був за ніякі гроші в сьвіті!

Він лиш з тиха подякував і вийшов чим скорше та ще й уважав ся щасливим, що єго не відправили за кару за свою сьміліcть.

Розумний приятель, що хотів би був від-

веїх членів того-ж до себе до дому в Нагірянці коло Бучача. „Діло“ знов каже, що п. Косарчук скликує до себе до дому в Нагірянці, з чого виходило би, що п. Косарчук єсть предсідателем тогож комітету. Пізнійше мають ся відбути зборі: в Бучачи дня 1-го, в Язлівци 3-го, в Монастирисках 4-го, а в Потоці 8-го вересня. Не знаємо місцевих відносин і не можемо судити о цілій сій акциї селяньского комітету, однакож задля неясности вістий в згаданих обох ґазетах уважаємо своїм обовязком остерегти виборців, щоби опісля не були виставлені на яку містифікацию.

В Скалатщині стоїть кандидатура ґр. Козебродского. Русини — як доносять звідтам до „Діла“ — ані не подумали доси о якімсь комітеті. — З Городка пишуть до „Діла“: З піднесеної кандидатури радника судового п. Дениса Герасимовича, начальника суду в Янові, на посла в повіту городецкого — всі Русини в повіті задоволені. Однак, на жаль, до тепер про яку-будь акцию виборчу з руской сторони нічо не чути. Вправді говорять, що на послідним зборі духовеньства деканата городецкого священики завязали комітет виборчий, котрий мав бути доповнений людьми з інтеліґенциї і селяньства, але о діяльности того комітету доси нічого не чувати, так що навіть в самім Городку ніхто нічого не знає“

На передвиборчих зборах в Тернополи в сали ратушевій виступив був, як доносить Przegląd, кандидат адвокатский п. Айзенштиттер против всякої звязи з центральним комітетом польским. Після згаданої ґазети розійшлась була в Тернополи чутка, що п. Айзенштиттер задумав завязати контр-комітет і старати ся перевести кандидатуру о. Володимира Громницкого. На то заявляє тепер о. Громницкий в Przegląd-i, що не думав і зовсім не думає убігати ся о мандат з міста Тернополя, ані також не уповажнив нікого ставити або підпирати его кандидатуру.

З Яворівщини подають польскі ґазети таку звістку: „На візване центрального комітету уконституував ся передвиборчий комітет, зложений з цілої інтеліґенциї повіта, майже зі всіх духовних обох обрядів і численних селян під проводом ювилата о. крил. Гладишовского з Дорогомишля. Одноголосно поставлено кандидатуру дотеперішного посла маршалка повітового ґр. Шептицкого, відтак вибрано комітет тіснійший, а на з'їзд делеґатів до Львова вибрано бурмістра яворівского п. Паара“.

Перегляд політичний.

Закон ухвалений галицким соймом о вписах до книг ґрунтових на основі приватних документів в справах поменших, одержав Найв. санкцию.

Після найновійшої диспозициї виїде Его Вел. Цісар дня 1 вересня до Будієвиць на маневри: дня 4 вересня верне до Відня, а дня 8 вересня вечером поїде до Щетина на німецкі маневри і верне звідтам 13 вересня. Опісля поїде Цісар 17 вересня до Кіш-Чель на Угорщині, верне звідтам дня 18 вересня, поїде відтак на маневри до Центи, де буде в днях 20 і 21 вересня. Опісля поїде до Клявзенбурґа, де в днях 23, 24, 25 і 26 вересня будуть відбувати ся маневри.

До Льондоньских ґазет доносять з Софії: З причини що кн. Фердинанд „задля браку часу“ відкинув просьбу анґлійского консуля о авдиенцию, ухвалили всі прочі консулї не представляти ся князеви при виїздї его до Варни.

Новинки

Львів дня 24 серпня 1895

— **Іменованя.** П. Управитель Міністерства просьвіти іменував греко-кат. пароха в Гнилицях о. Петра Крипякевича, дійстним учителем греко-кат. релігії в IV-ій гімназиї у Львові.

— **Перенесеня.** Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів перенесла почтового асистента, Шулима Штромвассера, з Тернополя до Збаража.

— **Іспити кваліфікацийні** на учителів і учительки шкіл народних розпічнуть ся перед іспитовою комісиєю в Станіславові дня 23 вересня с. р. Подання треба вносити до 10 вересня на на руки дирекциї ц. к. семинариї учительскої в Станіславові.

— **Місия духовна** під проводом ОО. Василиян буде відбувати ся в Коломиї почавши від нинї аж до 29 с. м.

— **Гірництво нафтове в околици Устрик долішних** починає ся розвивати. Послідними часами завязало ся кілька нових предприємств, а то в Головецку, Райскім, Штайнфельсї, Гошові, Соколовії воли. Сими днями почато вертїги в Пашовії, а копальня в Лещоватім також має добрі вигляди. В найблизшій околици Устрик, с. є. Берегах долішних закупив предприємець Віктор Кляйн дуже великий терен нафтовий і задумує сейчас взяти ся за роботи верченя, позаяк трудности які заходили що-до набутя териториї усунено. Роботи верченя в тій копальни має вести Ів. Крижановский з Устрик.

— **Самоубийство.** Вчера о 6-тій годинї вечером випила в самоубийчім намірі 20-лїтна Франциска Шциглевич у Львові при ул. Кітларскій ч. 5 отрую, зложену з фосфору, квасної води і ртути. Випивши отрую, признала ся свому молодшому братови, а сей відставив єї до ратункової стациї, де подаю їй першу поміч і відвезено до шпиталю. Єї житю грозить велика небезпечність. Причиною самоубийства мало бути зле поведене з нею родичів і старшого брата.

— **Пропала без вісти.** Орґаніст з Підгорець, Павло Станек, привіз до Львова перед кількома днями свою 17-лїтну сестру, Йосифу Станек, котра наймила ся за покоївку в однїй родинї під ч. 5 при площи Бернардиньскій. Перед тиждем вийшла дївчина з дому і доси не вернула. Всякі гляданя єї свояків за нею були безуспішні.

— **Львівскі новини.** Два шевцї Яков Стрік і Зауль Шавер звели вчера при ул. Казимирівскій завзяту бійку на шевскі ножі. Шавера покалїчив Стрік тяжко в голову. — На ул. Паньскій переїхав вчера якийсь приватний повіз служницю Катерину Кузиньску і скалїчив їй ногу. — В робітни слюсаря Петровича урвала машина палець у правої руки челядникови Вонсовичеви. — Перед шестою годиною вечером вибух в домі різника Янківского при улици Личаківскій огонь в коминї.

— **Рибка в градї.** В місті Ессен в західній Німеччинї падав град величини качачих яєць, а в однім зерні найдено рибку довгу на пів пальця. Яко незвичайну річ відіслано єї директорови зоольоґічного огорода в Монастири, професорови Ляндоа, котрий відписав, що ся рибка була певно піднесена вихром а радше воздушною трубою з ставу високо у воздух і там покрила єї шкаралупа ледова. Такі случаї, що воздушна труба поривае з собою з води рибу а відтак кидає єї навіть досить далеко від ріки не суть дуже рідкі і у нас навіть досить звістні. З того — як відомо — повстала у нашого народу повірка, що ті риби, які надуть з дощем, дістали ся до хмари з ріки тим способом, що дуга їх витягнула, бо дуга має пити воду. Очевидно, що се неправда. Дуга не пе нїякої води і є цїлком иншим явищем природи (ми єї вже поясьнювали в нашій

учити Маркиля від того, щоби він не бояв ся людий, не був би міг вибрати лїпшого способу, як то житє, до якого привів его Феликс Пренель. Але той спосіб майже аж за богато помагав.

Длятого, що Маркиль що вечера видів инших людий, не бував вже для того так заклопотаний, як нераз давнїйше, коли зараз стратив голову, скоро когось чужого побачив. Але ті простацкі розмови, ті двозначні бесіди, ті збитки, які робили підпиті — хиба то все минало его не лишаючи в его уяві нїякого слїду?

Певно, що він чув і видів такі річи, котрих лїпше, щоби їх був не видів, але образ Теренї був нераз его ангелом хранителем. Так не приходило єму й на гадку заводити жарти з красавицями, котрим лиш того й хотїло ся, щоби хороший музика коло них трохи крутив ся. Найбільші розпустники з молодих людий взяли собі за задачу учити Маркиля. Одного вечера таки були завязали ся на него, і хотїли конче, щоби він раз упив ся. Але що й не робили, а таки не могли нїчого вдїяти, бо Маркиль все їм відповідав: Менї не хоче ся пити!

— Який ти дурний! Хиба то лиш тогди пє ся, коли хоче ся пити?...

Але Маркиль по своїй розумній відповіди не робив собі нїчого з того, що з него насьмівали ся, думав собі своє про їх „науку“ і що-до сего, то таки повістав неуком.

Але тимчасом під'упадав Маркиль таки очевидячки на силах. Не ставало єму роботи в поли і пробуваня заедно на сьвіжім воздусї, до чого він був навик. З вечера, а особливо около півночи, ставав він незвичайно роздразнений і грав вже з таким огнем, що его гра всіх поривала; але зрана був як збитий. Глубоко запавші ся єму очи сьвітили ся нераз як би в горячці. Коли відтак пішов пополудни на поле, то аж дивував ся, чого коса або сапа така тяжка!

— Той Маркиль таки очевидячки нидїє і сгає як віск — відозвала ся одного разу Альвіна. — Та хиба й диво при такім житю з дня на день! Він вже й забув що то значить, лягати з вечера о десятій годинї спати, як честний християнин! Панно Тереню, треба конче, щоби ви о тім з ґаздою поговорили!

— А хиба ж я вже не говорила! — відповіла молода дївчина і зітхнула. — Але нехай лиш мої тато завозьмуть ся на Маркиля, то не бути вже єму у нас! — А ти що на то Альвіно! Чи не лїпше би єму порадити, щоби він собі від нас пішов?... Не ставало би менї его — додала она по хвили, як коли-б їй прийшло ся тяжко то вимовити.

— Та я вам, панно Тереню, не можу казати, що маєте робити, але я на вашім місци все-таки поговорила би з ґаздою. Скажіть їм, що не годить ся обходити ся з своєю челядию як з муриньскими невільниками, та що у них серце як з каміня, і таке инше. Але ви то вже знаєте лїпше, як до них говорити, не беріть менї того за зле. Они вас преці найборше послухають.

— Добре, Альвіно, я ще сего вечера з ними поговорю. А коли то нїчого не поможе, то таки буде лїпше, коли Маркиль пошукає собі иншої служби....

То було в самі сїнокоси. Доси була так красна погода, як того лиш можна було собі бажати. Чотирох здорових косарів, котрих наймили були вже від тиждня, скосило було великі простори трави, а сонце й собі так помагало чоловікови, що можна було звезти сїно за один день.

— Така погода в сїнокоси, то лиш раз на десять літ! — говорили урадовані робітники.

Але селянин нїколи невдоволений.

— Оно то й так — говорив Феликс Пренель тоном знижаючого ся признаня — як на сїнокоси, то красна погода. Але от що, сего року за богато бодаків в сїнї. Вже то правда, що бурян лїпше росте, як що доброго!... Ануко Маркилю! Може би тобі придав ся твій голос до чого розумнїйшого, як туг співати!

На цїлій сїножати від одного кінця до другого було весело. Коли при такій роботї сонце сьвітить, як лиш може, коли дївчата хороші, коси добре поклепані, а вино [1] не согірше, то ще можна якось на сім сьвітї видержати.

Але перше із згаданих лише що условий до щастя хотїло, видко, нараз щезнути. Одного дня рано упав барометер так низько, як то звичайно буває перед надходячою тучею.

— Буде буря! — говорив Феликс Пренель гнївливо. — Зґедзґана сїножать скошена вже до трох чвертий; треба дивити ся, щоби до четвертої все було звезене. Іди-ко, Альфонсе, та задзвони у великий дзвінок та дай знак, щоби всї спішили ся, а відтак забирайте ся всї до сїна! Нинї мусиш вже, Тереню, сама

[1] У Франциї і Швайцариї, де богато родить ся винограду, дають челяди і робітникам що дня по кілька склянок вина.

ґазеті), а риба, як сказано, дістає ся з ріки на поле лише при дуже сильних вихрах, т. є. при воздушних трубах.

— **Чотири брати самоубийники.** Минувшого тиждня найшла на одну бельгійску родину правдива самоубийча пошесть. Насамперед відобрав собі житє бельгійский ґенерал Ван дер Сміссен в Брукселі, відтак застрілив ся єго брат, що разом з ним мешкав. Кілька днів пізнійше убив себе третий брат, перебуваючий тимчасово в Парижи, а вкінци допустив ся самоубийства брат наймолодший, що був на купелях у француській місцевости Віші.

— **Смерть лихваря.** Під тим заголовком подали ми перед кількома днями вість про убитє славного на Україні і Бесарабії лихваря Дімантa. Тепер доносять з Одеси такі близші подробиці про тоту справу: В нашім місті зробила величезне вражінє вість о убитю в Бесарабії лихваря Ойзера Діманта, котрого допустив ся властитель більшої посїлости Бутмі де Кацман. Дімант крім випозичуваня на лихву гроший, провадив велику торговлю збіжем, спіритусом і худобою. Часто заїздив до Одеси, отже там єго добре знали. В році 1892 позичив від него управитель Кацмана, Стаматі, 44.000 рублів, а яко кавцию дав єму контракт на купно 100.000 пудів (16.000 метричних сотнарів) пшеници. Коли минув речинець виплати, а пшениця не була ще вимолочена, просив Стаматі Діманта о проволоку, але віритель не хотів навіть о тім чути. Зафантував всьо збіже (звиж 40.000 метричних сотнарів), також всї рільничі знаряди і продав їх на лїцитациї за двайцять кілька тисячів рублїв. Вкінци дійшло до того, що цїлий великий маєток Кацмана був вже в руках Діманта. Перед кільканайцятьма днями фантував Дімант движимости Кацмана, між котрими був і повіз, памятка по родичах. Кацман просив Діманта, щоби лишив єму бодай той повіз, але лихвар був твердший від скали. Тоді Кацман вхопив з стїни револьвер і на місци положив Діманта трупом. — О погибшім відзивають ся ґазети дуже зле; був то чоловік з найгіршими прикметами і вскорі мав ставати перед судом, обжалований о лихварство кількома бесарабскими властителями більшої посїлости. Маєтку лишив звиж два міліони рублїв.

— **Що робити, аби збіже не загріло ся?** Лучає ся, і то часто, що в наслідок довгої слоти треба звозити вогке збіже до стодоли. Се потягає за собою великі страти, позаяк вогке збіже загріває ся а вкінци плїсніє і стухлїє. Щоби сему зарадити, подає один господар просте не коштовне средство, якого уживає ся в Анґлії. Бере ся два міхи напхнені сїчкою або половою, уставляє ся в двох місцях не подалеки від себе і укладає ся довкола них збіже верствами, як звичайно. Дійшовши до висоти рівно з міхами, підносить ся міхи висше а збіже укладає ся дальше і так поступає ся, доки не наложить ся аж під верх стодоли. Таким способом робить ся межи зложеним збіжем два отвори для продуву, котрими уходить пара з вогкого збіжа та збіже осушує ся.

— **Новий віз.** Найсвіжійшою новиною на улицях Льондона єсть триколовий віз, збудований подібно як біциклї, що вправляє ся в рух без коний, лише при помочи людских ніг. Новий віз має з переду вигідне сидженє на дві особи, а ззаду для візника, котрий ногами порушає віз. Віз їздить дуже скоро, але що ним дуже легко правити, то на улицях нема майже нещастних випадків.

— **Глина на паливо.** З Баку на Кавказі пишуть: В місцевости, званій Містом Чорним, між Баку а нафтовими жерелами в Батахонах, відкрито поклади глини на паливо. Стало ся то случайно. Фабрика братів Шибаєвих, що добуває дуже богато нафти, наміряла побудувати в Чорнім місті збірник нафтовий. Копали землю, коли один з робітників кинув по запаленю папіроса сїрник на землю, від котрого запалила ся глина і горіла ясною полуминію. По кількох годинах угашено огонь і аж тоді показало ся, що відкрито поклад глини, якої доохрестні мешканці від давна уживали на паливо замість дерева і вугля. Тота глина при паленю видає менше диму а навіть саджі, як дерево. Єї прикмети відкрито перший раз в 1861 році. Глина має краску сїру і чорну, єсть товста і горить рівно добре на вільнім воздусї як і в кождім печи. Она може зробити поважну конкуренцию вуглеви, яко матеріялови на паливо.

— **Літоґрафічний камінь** — як проповідають нїмецкі наукові часописи — стратить вже небавом своє значінє, а заступить єго алюмінїюм. При помочи алюмінїєвих плит одержує ся найлїпше і найчистїйше викінчені друкарскі відбитки в красці чорній і иншій. Прикмети алюмінїюм полягають на єго дешевости і легкости. Коли алюмінїєва плита 96 центим. широка і 1·25 метра довга важить $1^1/_2$ кільоґрама, то камінь таких самих розмірів важить 200 кільоґрамів. Алюмінїюм, відповідно до виробу плит приготовлене, продає ся по 6 зр. за кільоґрам, між тим як літоґрафічний камінь такого самого обєму коштує 240 зр. Крім того літоґрафія богато зискала би на введеню в ужитє алюмінїюм, бо тоді можна-би друкувати при помочи валків, що о много приспішило би роботу.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних** оповіщує: Отворенє перестанку Найдорф-Кунерсдорф для посилок і пакунків. Дотепер тілько для руху особового злаженний перестанок Найдорф Кунерсдорф на шляху Боденбах-Комотав, буде отворений з днем 1 вересня 1895 також для посилок пакунків.

Телеґрами.

Відень 24 серпня. П. Управитель мінїстерства просьвіти іменував повітового інспектора в Бялій Івана Кравчика директором семінариї учительскої в Коросні.

Триєнт 24 серпня. В Тіоне, коло Триєнту в полудневім Тироли згоріло оногди 50 домів і 130 родин остало без стріхи. Шкода дуже значна.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1895, після середно-европ год

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам.	—	2·10	6·	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5·25	9·33	—	7·38
Сколього і Стрия	—	—	—	—	—	3·00	—
Белзця				9·15	7·10		

Приходять з

Кракова	1·22	5·10	8·40	7·00	9·06	9·00	—
Підволочиск	2·25	10·00	—	8·25	5·00	—	—
Підвол. з Підзам.	2·13	9·44	—	8·12	4·33	—	—
Черновець	9·50	—	—	1·32	7·37	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	6·17	—	—	—
Стрия	—	—	—	12·05	8·10	1·42	—
Сколього і Стрия	—	—	—	9·16	—	—	—
Белзця				8·00	4·40		

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Поїзд блискавичний до Львова 8·40 вечер, з Кракова 2·04 по полудни, з Відня 7·04 рано.

Поїзди особові зі Львова відходять до Брухович (від 12 мая до 10 вересня в будні дни) 3·20;

Брухович (від 12 мая до 10 вересня в недїлї і сьвята) 2·26;

Зимної-води (від 12 мая до 10 вересня) 3·45

До Львова приходять з Брухович (від 12 мая до 10 вересня включно) 8·25.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., на то львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

дavати собі раду; всї три дівки мусять іти заraз до сїна!

Аж до полудня було небо чисте. Воздух був якийсь дивно чистий, а небо на овиді аж близше здавало ся. На самім кінци пасма гір, що обмежали вижину, показала ся на небі маленька, біла ніби пух хмарка.

Коли люди ішли на полудне в черемшину, тягнула ся понад гори довга смуга хмар, а підчас обіду робило ся в просторій челядни чим раз темнїйше.

— Квапте ся! — накликував Феликс Пренель нетерпеливо. — Коли на столі пироги та мясо, то кожде з вас як би мало в животї ще окрему торбу, котру мусить напхати. Треба три вози звести заким дощ піде!

Він вийшов на хвильку на поріг та розглянув ся неспокійно по небі, котре дїйстно досить грізно виглядало. Тяжкі білі хмари котили ся валом по сірім небі, сосни аж якось несамовито чорні виглядали, а вітру нї найменшого на дворі.

— Нема анї хвильки часу — сказав Феликс Пренель, коли вернув назад до челядні.— Доїсте, коли вернемо назад!

— Та й я піду — відозвала ся Тереня.— Я можу так само робити, як і кожде инше з вас, коли потреба.

Всї встали і пустили ся іти. Феликс Пренель замкнув сам двері, а ключ сховав до кишенї і поставив хлопця на пасовиску, щоби зараз позаганяв худобу, скоро зачне гриміти.

Так звана вґедзґана сїножать була положена високо і може десять мінут ходу від хутора. Люди почали з великим поспіхом набирати на вози сьвіже пахуче сїно, що було сухе як перець і незадовго вже стояла спора фіра.

— Жаль би був, коли б так добре сїно замокло — відозвав ся Феликс Пренель. — Жваво хороші хлопці і дївчата, жваво! А заїхати возом зараз аж на сам зад в шопі та витягнути порожний з колесні. Лиш осторожно з гори і в гору!

— Та коли вже хвалите, то може лишите похвалу ще й для когось другого, котрий також хороший хлопець? — відозвав ся Левко Тонин, що неспостережено надійшов стежкою через сїножать і нинї, видко, незвичайно був веселий. Він підійшов близше і сказав: Перед такою бурею придасть ся чей пара таких здорових рук? Позволите, що вам поможу?

— Дякувать тобі вже наперед, мій паробче! Шукай собі вила і бери ся до роботи, як у себе дома!

— Хто знає, чи я тут не скорше дома, як то вам здає ся — шепнув Левко Тонин сам до себе ідучи шукати за вилами, з котрими відтак приступив до воза з великими драбинами.

А Левкова поміч щось значила, бо туча вже надходила. Вихор подув раз і другий та потряс деревами, змітав стебла сїна, а десь далеко дав ся почути глухий гуркіт грому; треба було вправного уха селянина, щоби сказати на певно, чи то дїйстно загриміло, чи лиш загуркотїли колеса по далекім помості в шопі. Від часу до часу заблисло синяве сьвітло на овиді, а хмари збивали ся чим раз більше у густий вал.

(Дальше буде)

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

Заосмотренє склом будівель і порталів
поручає **Яков Мерер.** 48

Фабричний склад тафльового скла ческого і бельґійского
також зеркал і рам,
у Львові, улиця Кароля Людвика ч. 25.
Ціни умірені. Замовленя в провінциї полагоджую безпроволочно.

Льоси будови церкви на ювілей цісарский по 1 зр.
Головна виграна | Остатний місяць.
вартости 30.000 зр.
Льоси поручають: 70
М. Йонаш, Август Шелленберґ і Син, Кіц і Штофф.

8
ГАЛИЦКИЙ
КРЕДИТОВИЙ БАНК
принимає вкладки на
КНИЖОЧКИ
і опроцентовує їх по
$4\frac{1}{2}$% на рік.

Знаменитий солодкий
гірский виноград
найліпший столовий мішаний 2·50 найліпший мушкателевий лиш 3 зр. за 5-кільовий кошик почтовий франко до кождої стациї почтової за побранєм почтовим, або попереднім надісланєм гроший. Початок пересилки 15 серпня.
Олекс. Адамович
властитель шкілкі щепів винних і виниці в Neusatz an der Donau (Угорщина). 69
Увага. Інтересовані дістають на желанє катальоґ моєї шкілки маючий більше як 650 родів шляхотних американьских і шляхотних винних щепів.

Публичне бажанє.
Виповняючи перший обовязок совістного купця, примінився я до бажаня Вп. Публики, переносячи мою Торговлю чаю з гамірної і за-для електричної зелізниці небезпечної улиці Сикстуской до спокійного і пречудного пасажу Гавсмана. Вдячний слуга
59 **ІЗИДОР ВОЛЬ.**

Нова торговля
Делікатесів всякої їди і напитки
має часть Вп. Публиці найчашнійше поручати
Кароль Баєр
72 Львів, Марийска пл. ч. 9.

Бюро дневників і оголошень
Л. ПЛЬОНА
у Львові
улиця Кароля Людвика ч. 9.
приймає
абонамент на всі дневники
по цінах оригінальних.

С. Нельсен у Відни
поручає
Кльосети з переливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплєтні урядженя купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.
Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ
Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.
На жаданє висилає ся катальоґи.

Поручає ся 9
торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові
улиця Кароля Людвика число 9, приймає
абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.